

TEMATYKA EGZAMINÓW DOKTORSKICH Z FILOZOFII JAKO DYSCYPLINY PODSTAWOWEJ

Doktorant przygotowuje się ze wszystkich tematów z jednego modułu i jednego okresu historycznego.

Moduł 1:

MODUŁ HUMANISTYCZNY

1. Pojęcie substancji w dziejach filozofii
2. Transcendentalne własności bytu (św. Tomasz, Duns Szkot, E. Kant)
3. Rozumienie i wzajemne relacje: filozofii pierwszej, metafizyki i ontologii
4. Propozycja rozumienia kultury w Polskiej Szkole Filozofii Klasycznej
5. Relacja natury i kultury w wybranych koncepcjach filozoficznych
6. Psychoanalityczna koncepcja kultury
7. Filozofia i polityka – wzajemne uwarunkowania na przykładzie Platona i marksizmu (materializmu dialektycznego)
8. Argumentacje za istnieniem Boga (klasyfikacja i ocena)
9. Naukowy status filozofii religii
10. Filozoficzna analiza doświadczenia religijnego (F. Schleiermacher, R. Otto, J. Hick)
11. Na czym polega problem teodycei? Próby rozwiązania problemu
12. Wybrane koncepcje prawa naturalnego i sumienia
13. Koncepcja etyki E. Kanta
14. Współczesne etyki postmetafizyczne (E. Lévinas, J. Habermas, P. Ricoeur, J. Rawls)
15. Wybrane etyki powstałe z inspiracji chrześcijańskiej (J. Tischner, T. Styczeń, T. Ślipko, K. Wojtyła)

Moduł 2:

MODUŁ EPISTEMICZNO-PRZYRODNICZY

1. Interpretacje bytu materialnego w filozofii przyrody
2. Sposoby rozumienia czasu i przestrzeni w filozofii
3. Konsekwencje filozoficzne zasad determinizmu i przyczynowości
4. Filozoficzne zagadnienia związane z ewolucją życia
5. Relacja: człowiek – przyroda w perspektywie filozofii przyrody
6. Spór antropocentryzmu z biocentryzmem w ekoetyce
7. Na czym polega „kopernikańska rewolucja” w filozofii przeprowadzona przez E. Kanta?
8. Na czym według E. Husserla polegał kryzys nauk europejskich i w jakim stopniu fenomenologia miała mu zaradzić?
9. Na czym polegała rewolucja językowa w filozofii XX wieku? (G. Frege, B. Russel, G. E. Moore, J. L. Austin)
10. Logika odkrycia naukowego K. G. Poppera i jej krytyka (T. Kuhn, P. Feyerabend)

11. Koncepcje prawdy (w tym: zarzuty wobec klasycznej definicji prawdy i krytyka nieklasycznych definicji prawdy oraz kryteria prawdziwości)
12. Spór między realizmem a idealizmem (antyrealizmem)
13. Fenomenologia: dzieje fenomenologii, koncepcja fenomenologii i jej metody
14. Koncepcja dzieła sztuki R. Ingardena, w szczególności dzieła sztuki literackiej
15. Świadomość: fenomenologiczna i analityczna koncepcja świadomości

OKRES HISTORII FILOZOFII 1:

HISTORIA FILOZOFII STAROŻYTNEJ I ŚREDNIOWIECZNEJ

1. Przedstaw kontrowersje pomiędzy idealizmem i realizmem na przykładzie filozofii Platona i Arystotelesa
2. Ideał mędrca epikurejskiego, stoickiego i sceptycznego – omów podobieństwa i różnice
3. Neoplatonizm klasyczny i chrześcijański – podobieństwa i różnice (na przykładzie wybranych autorów)
4. Scharakteryzuj postawy pisarzy wczesnochrześcijańskich wobec filozofii greckiej (Justyn Męczennik, Tertulian, Klemens Aleksandryjski)
5. Spór między „rozumem” i „wiarą” w średniowieczu – dialektycy, antydialektycy, Anzelm z Canterbury
6. Spór o powszechniki (rola Piotra Abelarda)
7. Wkład uczonych arabskich do filozofii średniowiecza (omów na wybranym przykładzie – teorii lub autora)
8. Zagadnienie istoty i istnienia w filozofii średniowiecznej (filozofowie arabscy, Tomasz z Akwinu, spór o rozumienie istnienia po potępieniach w 1277 r.)
9. *Via antiqua* i *via moderna* jako ostatni spór średniowiecza i jego rola w schyłku filozofii średniowiecznej

OKRES HISTORII FILOZOFII 2:

HISTORIA FILOZOFII NOWOŻYTNEJ

1. Główne założenia filozofii świadomości na przykładzie Kartezjusza i J. Locke'a
2. Spór o epistemiczny i ontologiczny status doświadczanego świata na przykładzie G. Berkeley'a i T. Reida
3. Przedstaw istotne cechy filozofii transcendentalnej E. Kanta
4. Porównaj „filozofię życia” F. Nietzschego i H. Bergsona
5. Przedstaw różnice zachodzące między egzystencjalną filozofią J. P. Sartre'a, G. Marcela i M. Heideggera
6. Porównaj koncepcje doświadczenia w neopozytywizmie i fenomenologii
7. Porównaj formy antyfundamentalizmu – neopragmatyzm R. Rorty'ego i poststrukturalizm J. F. Lyotarda
8. Proszę wymienić i omówić rodzaje tomizmu w polskiej filozofii w XIX i XX wieku, podać głównych przedstawicieli każdego z nich
9. Proszę wymienić wybranych (trzech) etyków szkoły lwowsko-warszawskiej oraz omówić ich koncepcje etyczne